

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: נִשְׂא "אֵל שְׂדֵי יִתְּן לָכֶם רְחֻמִּים" רֵאשִׁי תִּיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" ❗❗❗ כְּנִיסַת הַחֹג: 19:11

עַרְשׁ"ק א' סיון תשע"ד (30.5.14) יְצִיאַת הַשֶּׁבֶת: 20:25 ר"ת 21:10

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אִישׁ אִישׁ כִּי תִשְׁטָה אֶשְׁתּוֹ וּמַעֲלָה בּוֹ מַעַל"

כְּשֶׁעוֹבְרַת רוּחַ קִנְיָה עַל הָאָדָם, וְחוֹשֵׁד הוּא בְּאֶשְׁתּוֹ שֶׁבְּגָדָה בּוֹ, לּוֹקַח אוֹתוֹ אָדָם אֶת אֶשְׁתּוֹ אֶל הַכֶּהֱן, וְזֶה מִשְׁקָה אוֹתָהּ בְּמִים, שְׁנִקְרָאִים "מֵי הַמְּרִים הַמְּאָרְרִים". בְּתוֹךְ אוֹתָם מִים מְכַנִּים הַכֶּהֱן מְגִילַת קֶלֶף, שְׁעָלֶיהָ נִכְתָּב בְּקִדּוּשָׁה שְׁמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה (יְהוָה). וְאוֹתָם הַמִּים שְׁשׂוּתָה הָאִשָּׁה, בּוֹדְקִים אוֹתָהּ, אִם חָטְאָה וְעִבְרָה עֲבִירָה עִם אָדָם זָר.

וְהִנֵּה, אִם בְּאֶמֶת בְּגָדָה הִיא בְּבַעֲלָהּ - בְּטִנְה תּוֹפַחַת וְהִיא מֵתָה בְּמָוֶת נוֹרָא. וְאִם לֹא, וְטַהוּרָה הִיא - אִזּוֹ "וַיִּנְזְרָעָה זֶרַע" - הִיא מֵתָה עֲבֵרַת וְזוֹכָה לְפָרִי-בֶטֶן, אֲפִילוֹ אִם הִיתָה עֲקָרָה. וְכֵן יוֹלְדַת הִיא אֶת אוֹתוֹ הַנּוֹלָד בְּרוּחַ, וְלֹא צֶעֶר. וְצָרִיךְ לְהִבִּין עֲנִיָּן זֶה. שָׁכֵן, מְדוּעַ צָרִיכִים לְמַחּוֹת דּוֹקָא אֶת שֵׁם ה' יִתְבָּרַךְ (יְהוָה) עַל אוֹתָם הַמִּים שֶׁמְשַׁקִּים אֶת הָאִשָּׁה? וְכִי אֵין דָּרָךְ אַחֲרַת לְבִדּוֹק אֶת הַסּוּטָה? וְהָרִי מְצִינּוּ שִׁישְׁרָאֵל הַשְּׁתַּמְשׂוֹ בְּכָל מִינֵי אוֹפְנִים כְּדִי לְבַרֵּר מִי חָטָא.

לְדוּגְמָא, בְּחָטָא הַעֲגֵל מִשֶּׁה רַבְּנוּ בְּדַק אֶת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי מִים שְׁלֵתוֹכָם הַשְּׁלִיךְ אֶת אֶפְרַיִם עַל הַזֶּהָב. וְאָכֵן הַמִּים בְּדַקוֹ מִי הֵם הַחוּטָאִים בְּעַגֵּל וְהַמִּיתוֹ אֶת הַחוּטָאִים. (עֲנִי ע"ז ע"א).

וְכֵן מְצִינּוּ בְּעַנְיָן נְשׁוֹת מְדִיָּן, שִׁישְׁרָאֵל בְּדַקוֹ אוֹתָן(=אֶת נְשׁוֹת מְדִיָּן) אֶל מוֹל הַצִּיָּץ, וְכָל מִי שֶׁהִיתָה רְאוּיָה בְּבִנּוֹת מְדִיָּן לְהִיבַעַל, הִיוּ פְּנִיָּה מוֹרִיקוֹת (עֲנִי בְּמוֹת ס', ע"ב).

אִם כֵּן, מְדוּעַ יֵשׁ צוּרָךְ לְבַרֵּר אִם הָאִשָּׁה חָטְאָה וְזָנְתָה דּוֹקָא בְּדָרָךְ שֶׁל מַחִיקַת שְׁמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה, יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ? (וְגַם צָרִיךְ לְהִבִּין, הָרִי יֵשׁ עוֹד שְׁמוֹת לְה' יִתְבָּרַךְ - שֵׁם "שְׂדֵי", שֵׁם "אַלְקִים" - וּמְדוּעַ דּוֹקָא צָרִיךְ שֵׁם הוּי"ה(=יְהוָה) לְהִימַחֵק?)

כְּדִי לְבַאֵר זֹאת, נִקְדִּים לְבַאֵר אֶת דְּבָרֵי הַמְּגִיד הַקְּדוֹשׁ מִמַּעֲזְרִיטֵשׁ זִיע"א, בְּסִפְרוֹ "אוֹר תּוֹרָה", עַל הַפְּתוּב "וַיִּדְבַּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה, וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה", וְאֵלָה תִּכֹּן דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, בְּתוֹסַפֵּת בִּיאור: יְדוּעַ וּמְפוֹרָס, עַל-פִּי הַפְּתוּב בְּדְבָרֵי הָאֲר"י ז"ל, שְׂאִם ה' יִתְבָּרַךְ הָיָה מִתְּגַלָּה לְנוּ(=לְנִבְרָאִים) בְּמִלּוּא אוֹרוֹ הַגְּדוֹל וְהַבְּהִיר, לֹא הִיִּינוּ יְכוּלִים לְסַבּוֹל אֶת אוֹרוֹ הַגְּדוֹל, וְהִיִּינוּ מִתְּבַטְּלִים מִמִּצִּיאוֹתֵינוּ. עַל-כֵּן, הַקַּב"ה, בְּרַב רְחֻמָּיו וְחַסְדָּיו, צִמְצַם אֶת גְּדֻלַּת בְּהִירוֹת אוֹרוֹ, לְפִי עֲרָךְ הַנִּבְרָאִים, כְּדִי שֶׁהֵם יוּכְלוּ לְסַבּוֹל אוֹתוֹ(=אֶת אוֹתוֹ הָאוֹר).

וְהַדְּבָר דּוּמָה לְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ הַמְּאִיר עֲלֵינוּ, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חו"ל (מְדַרְשׁ רַבָּה בְּרֵאשִׁית): "ל(ל)גִּלְגַּל (ה)חֶמָה יֵשׁ לוֹ נִרְתִּיק, שְׁנֵאמַר: "לשֶׁמֶשׁ שֵׁם אֵהְל(=כִּיסוּי)". שָׁכֵן, צָרִיכִים אֲנִי לְדַעַת, שְׁלֹא כִּיסוּי אֵין אֲפִשְׁרוֹת לְסַבּוֹל אֶת גְּדֻלַּת אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ. לְכֵן, הַקַּב"ה, בְּרַחֲמָיו הַרְבִּים, עָשָׂה לְשֶׁמֶשׁ "נִרְתִּיק" כְּדִי לְצַמְצַם אֶת אוֹרָהּ, וְלַהֲגִן עַל בְּרִיּוֹתָיו.

וְכֵן גַּם עָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ "נִרְתִּיק", שֶׁמְצַמְצַם וּמְסַתֵּיר אֶת אוֹרוֹ הַגְּדוֹל, הַמְּאִיר מֵהַשֵּׁם "יְהוָה", כְּדִי שֶׁנוּכַל לְסַבּוֹל אֶת גְּדֻלַּת אוֹרוֹ הַזֶּךְ וְהַבְּהִיר.

ה"נִרְתִּיק" הַזֶּה הוּא הַשֵּׁם "אֱלֹהִים", כְּמוֹ שְׂאֵמַר דּוֹד הַמֶּלֶךְ (תְּהִילִים פד', יב'): "כִּי שֶׁמֶשׁ וּמַגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים". שָׁכֵן, שֵׁם "יְהוָה" הוּא אוֹר גְּדוֹל וְנִשְׁגָּב, בְּבַחֲנֵית "שֶׁמֶשׁ", עַד כִּי אִי-אֲפִשֶׁר לְסַבּוֹל אֶת גְּדֻלַּת אוֹרוֹ, וְעַל-כֵּן הַשֵּׁם "אֱלֹהִים" הוּא בְּבַחֲנֵית מָגֵן, הַמְצַמְצַם אֶת הָאוֹר הַגְּדוֹל שֶׁל הַשֵּׁם "יְהוָה", בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי שֶׁהַנִּבְרָאִים יוּכְלוּ לְסַבּוֹל אוֹתוֹ.

וְזֶה גַּם עֵמֶק בִּיאור מְאֹמֵר רִישׁ לְקִישׁ בְּגִמְרָא (בְּדָרִים ח): "אֵין גִּיהֶנוֹם לְעוֹלָם הַבָּא, אֲלָא הַקַּב"ה מוֹצִיא חֶמָה מִנִּרְתִּיקָה - צְדִיקִים מִתְּרַפְּאִין בָּהּ, וְרָשָׁעִים נִידוּנִין בָּהּ". הַפְּנִיָּה כֵּן הִיא, ש"הַחֶמָה" רוּמְזוֹת לְאוֹר "יְהוָה" הַגְּדוֹל, שְׁעָתָה הוּא מוֹסְתֵר וּמְצוּמְצֵם עַל-יְדֵי נִרְתִּיק, שֶׁהוּא כְּאֵמֹר הַשֵּׁם "אֱלֹהִים".

אֲבָל לְעֵתִיד לְבוֹא, יוֹצֵא הַקַּב"ה "חֶמָה מִנִּרְתִּיקָה", דְּהִינּוּ שְׂאִזּוֹ יִתְגַּלָּה אוֹרוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל שֵׁם "יְהוָה", לְלֹא צְמֻצוֹם. הַצְּדִיקִים מִתְּרַפְּאִים וּמִתְעַנְּגִים בְּאוֹר זֶה, כִּינּוּ שְׂיֵשׁ לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁמֵּהֶם נַעֲשִׂים לָהֶם לְבוּשִׁים, וְעַל-יְדֵי כֵּן הֵם יְכוּלִים לְסַבּוֹל אֶת הָאוֹר הַגְּדוֹל שֶׁל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאֵילוֹ הַרְשָׁעִים, שְׂאֵין לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, וְלָכֵן אֵין לָהֶם לְבוּשִׁים - נִידוּנִים לְשַׁרְיָפָה, כִּינּוּ שְׁלֹא יוּכְלוּ לְסַבּוֹל אֶת אוֹרוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל "יְהוָה" יִתְבָּרַךְ, שִׁיתְגַּלָּה לְלֹא צְמֻצוֹם.

עֲנִיָּן זֶה שֶׁל רִשְׁעָה הַמִּתְבַּטְּלַת מוֹל הַקְּדוּשָׁה מְצִינּוּ גַּם כְּאֲשֶׁר הַשְּׂמִיד הַקַּב"ה אֶת צְבָא סְנַחְרִיב, שְׂבָא עִם צְבָא עֲצוֹם וְרַב, כְּדִי לְעַלּוֹת וְלִכְבוֹשׁ עַל יְרוּשָׁלַיִם. וְהִנֵּה, כְּאֲשֶׁר חָנָה צְבָא אֲדִיר זֶה סְבִיב יְרוּשָׁלַיִם (185 אֶלְף תְּלִילִים), הָרַג הַקַּב"ה אֶת כָּלָם, כְּפִי שְׂכֵתוֹב: "וַיָּדַךְ בְּמַחְנֶה אֲשׁוּר מֵאָה שְׁמוֹנִים וְחִמְשָׁה אֶלְף וַיִּשְׁכַּיְמוּ בַּבֶּקֶר וְהִנֵּה כָּלָם פְּגָרִים מֵתִים". וְאָמְרוּ חז"ל, שֶׁהַקַּב"ה הַשְּׂמִיעַ בְּאוֹזְנֵי צְבָא סְנַחְרִיב רַק אֶת קוֹל שִׁירַת חֵיוֹת הַקִּדָּשׁ. וְעַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַשִּׁירָה מֵתוֹ כָּל 185 אֶלְף תְּלִילוֹ שֶׁל סְנַחְרִיב הַמֶּלֶךְ.

נִקְדִּים עוֹד הַקְּדָמָה מַה שְׁמְבוֹאֵר בְּזֶהֱרַר הַקְּדוֹשׁ, וְהָאֲרִיכוּ בְּזֶה הַמְּקוּבְּלִים, שְׁעַל-יְדֵי יַחּוּד הַחֲתוּן וְהַפְּלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, נַעֲשֶׂה יַחּוּד לְמַעֲלָה בֵּין הַקַּב"ה לְבִין הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְכֵמוֹ שְׂכֵתוֹב בְּסִידוֹר "קוֹל יַעֲקֹב" לְהַרְהִיק הַמְּקוּבְּלֵי הָאֱלֹקִי מֵהַר"י קָאפִיל (דף צב'): "...חֲתוּן וְכֵלָה הוּא דוֹגְמַת זְעִיר אֲנִפִין וְנוֹקְבָא(=הַקַּב"ה וְהַשְּׂכִינָה), שֶׁהֵם מִמֶּשׁ חֲתוּן וְכֵלָה שֶׁל מַעֲלָה, כְּנוֹדַע".

עַל-כֵּן, אוֹמֵר הַשְּׂלִי"ה הַקְּדוֹשׁ (שְׁעַר הָאוֹתוֹת דף ע"ג), שְׁצָרִיךְ לְכוּן בְּשַׁעַת הַקִּידוּשִׁין שֶׁל חֲתוּן וְהַפְּלָה שֶׁהַטְּבַעַת, שֶׁהִיא בְּצוּרַת י', הִיא כְּנִגּוּד הָאוֹת י' מִשֵּׁם הוּי"ה (יְהוָה). אֲצַבֵּעַ הַכְּלָה, שֶׁהִיא כְּדִמְיוֹן הָאוֹת ו', כְּנִגּוּד ו' מִשֵּׁם הוּי"ה (יְהוָה),

וְשָׂנֵי הַעֲדִים הֵם כְּנֶגֶד שְׁתֵּי אוֹתוֹת ה"א מִשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ (יְהוָה).

וּמְקוֹר לְכָךְ הוּא מִהַפְתּוּב בְּתִיקוּנֵי הַזֶּהָר הַקָּדוֹשׁ (דף כה, ב): "וְיִבְגְּלִין דְּטַבְעַת אִיהִי י" כְּגוֹנָא דָּא בְּהָ אֶתְקַדְשֵׁת כְּלָה, וְצָרִיךְ לְאֶעְלָה לָּהּ בְּאַצְבָּעָא דִּילֵיהָ, דְּאִיהוּ דְּיוֹקְנָא דָּאת ו', וְאֶתְעַבִּידַת (=וְנִעְשָׂה) ז'. וְצָרִיךְ תְּרִין סְהַדִּין (=שְׁנֵי עֲדִים) דְּאִינוּן לְקַבֵּל ה' ה' (שְׁתֵּי אוֹתוֹת ה'). וְכֵן אִיהִי טַבְעַת בְּרִישָׁא דְאַצְבָּעָא אֶתְעַבִּידַת ז'."

(וּמוֹסִיף הַשְׁלִי"ה הַקָּדוֹשׁ עוֹד כּוֹנֵה פְּשוּטָה, שֶׁהַטַּבְעַת הַיָּא כְּנֶגֶד י" מִשָּׁם הוּי"ה (יְהוָה). וְהַחֲתָן נוֹתֵן אֶת הַטַּבְעַת לְכָלָה עִם ה' (=5) אֶצְבָּעוֹתָיו, כְּנֶגֶד אוֹת ה' שֶׁל שָׁם הוּי"ה (יְהוָה). וְהַכְּלָה הַפּוֹשֵׁטֶת אֶת הָאֶצְבָּע לְקַבֵּל אֶת הַטַּבְעַת הַיָּא כְּדַמְיוֹן הָאוֹת ו' מִשָּׁם הוּי"ה (יְהוָה), וְכָל חֲמֵשׁ אֶצְבָּעוֹת הַכְּלָה הֵן כְּנֶגֶד הָאוֹת ה' מִשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ (יְהוָה), וּבְכַךְ נִשְׁלַם יִיחוד שָׁם הוּי"ה בְּשִׁלְמוֹת).

וְיֵשׁ עוֹד לְהוֹסִיף מָה שְׁאֵמַר הַגָּאוֹן מוּלֵנָא עַל הַפְתּוּב בְּגִמְרָא (סוּטָה יז): "דְּרַשׁ רַבִּי עֲקִיבָא: אִישׁ וְאִשָּׁה שְׂזָכוּ - שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם (=יְהוָה)... (שְׂכִינָה אוֹתוֹת שְׁכֵן יְהוָה ר' מִשָּׁה יִבְנִיאֵל). אֲבָל זֶה רַק כְּפֶאֱשֶׁר הֵם נְשׂוּאִים כְּדַת מִשָּׁה וְיִשְׂרָאֵל וּבְכַתּוּבָה. שְׁכֵן, לֹלָא קְדוּשִׁין וּכְתוּבָה - אִין הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה. וּמִנֵּין יוֹדְעִים זֹאת?"

הֵנָּה, כְּאֵמוֹר בְּאִישׁ וּבְאִשָּׁה מְרוּמָז שָׁם "יְהוָה" - אִישׁ וְאִשָּׁה, וְאִם נוֹסִיף אֶת הָאוֹתוֹת "וְהוּ", הַמְרוּמָזוֹת בְּכַתּוּבָה - וְהָרִי בִּיחוד שָׁם יְהוָה (אִישׁ אִשָּׁה כְּתוּבָה).

וּמַעַתָּה יֵאִיר לָנוּ, מִדּוּעַ דּוֹקָא שָׁם הַקַּב"ה (יְהוָה) הוּא אֲשֶׁר בּוֹדֵק אֶת הָאִשָּׁה, אִם זְנִתָּה הִיא אִם לֹא. שְׁכֵן, כְּפֶאֱשֶׁר הָאִשָּׁה עוֹבְרַת עֲבִירָה שֶׁל זְנוּת עִם אִישׁ אַחֵר, הִיא פּוֹגְמַת בְּשְׂכִינָה הַקָּדוּשָׁה בְּזִיווּג הַעֲלִיּוֹן וּבְזִיווּג הַתַּחְתּוֹן, וּמִמִּילָא הִיא פּוֹגְמַת בְּשָׁם הַקַּב"ה (יְהוָה) שְׁמֵאֲחַד אוֹתָהּ וְאֶת בְּעֵלָהּ (אִישׁ אִשָּׁה כְּתוּבָה). וְלָכֵן דּוֹקָא שָׁם הוּי"ה (=יְהוָה) הוּא שְׂבוּדֵק אֶת הָאִשָּׁה אִם טְמֵאָה הִיא חֲלִילָה, אוֹ טְהוֹרָה.

(וּבְרוּר שֵׁשׁ כָּאֵן הַקְּבָלָה. שְׁכֵן, כְּשֵׁם שְׂבַעֲלָה שֶׁל הָאִשָּׁה הוֹלֵךְ לְבַרֵּר וּלְבַדוֹק אֶת אִשְׁתּוֹ אִם טְמֵאָה אוֹ טְהוֹרָה, כְּךָ שָׁם הוּי"ה (=יְהוָה), שֶׁהוּא שָׁם ה"חֲתָן הַעֲלִיּוֹן", הוּא אֲשֶׁר מְבַקֵּשׁ לְבַרֵּר וּלְבַדוֹק אֶת הָאִשָּׁה, אִם טְמֵאָה הִיא אוֹ טְהוֹרָה). וְיֵשׁ לוֹמַר, שֶׁהָאִשָּׁה הַסּוּטָה נִבְדָּקַת עַל-יְדֵי כְּבוֹד הַשְׂכִּינָה - עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם הַמְּפוֹרָשׁ (יְהוָה) שֶׁהִיא נִמְחָה לְתוֹךְ הַמִּים. וְהֵנָּה, כְּפֶאֱשֶׁר שְׁתַּתָּה הָאִשָּׁה אֶת הַמִּים שֶׁהִתְקַדְּשׁוּ מִקְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, אִם חֲטָאָה הִיא וְנִטְמָאָה, אִין הִיא יְכוּלָה לְעַמּוֹד בְּגִילוּי קְדוּשָׁה כַּה גְבוּהָ, וּמִמִּילָא מִתְבַּטֵּל הַגּוֹף מִתּוֹךְ עֲצָמוֹ, וְהִיא מִתָּה בְּמִיתָה נוֹרָאָה וּמְשׁוֹנָה.

אוּלָּם, אִם נִמְצְאָת הָאִשָּׁה טְהוֹרָה, מְקַבֵּלָת הִיא בְּרָכָה גְדוּלָה מִשָּׁם הַקַּב"ה (וּבְרוּר הוּא שְׂאִין זֶה שְׂכָר עַל מַעֲשֵׂיהָ, שְׁכֵן אִין הִיא צְדִיקָה, שֶׁהָרִי נִסְתָּרָה הִיא עִם אִישׁ זָר). אֲלָא הַבְּרָכָה הַשׁוֹרָה עֲלֶיהָ הִיא בְּגֻלָּל שְׁתַּתָּה אֶת הַמִּים, שֶׁהִתְקַדְּשׁוּ מִקְדוּשַׁת הַשֵּׁם הַמְּפוֹרָשׁ שְׁנִמְחָה בָּהֶם. (עֵיפ "דְּרַשׁ דְּוֹד" לַהֲרַה"ק דְּוֹד הוֹפְשֵׁטְטֵר)

"וְשְׁמוֹ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵנִי אֲבָרְכֶם", רֵאשִׁי תִּיבוֹת "וְאִשְׁעֵבִי" = 389 גִּימְטְרִיָּה אַהֲבָה שְׁלוֹם ר' מִשָּׁה יִבְנִיאֵל

עַל בְּרַפְת הַכְּהֻנִּים אוֹמֵר הַגַּה"ק ה"חֲתָם סוֹפֵר", שְׁלִפְעָמִים מִתְבָּרַךְ הָאָדָם עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים שְׂבָדוֹרוֹ, אֲדָּ לְמִרוֹת זֹאת אִין הוּא רוֹאָה יְשׁוּעָה לְמַפְתּוֹ. וּמִדּוּעַ? וְהָרִי צְדִיקִי וְקְדוּשִׁי הַדּוֹר בְּרָכוּ אוֹתוֹ...

אֲלָא, צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁבְּרַפְת הַצְּדִיק בּוֹדָאִי שְׁהוֹעִילָה, וְיִשׁוּעָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם הִיתָה קְרוּבָה לְבוֹא. אֲלָא, שְׂבַשְׂמִים עֲמָדוֹ הַמְּקַטְרָגִים שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם (שֶׁנִּבְרָאוּ מִמַּעֲשָׂיו הַרְעִים), וְנִעְצְרוּ אֶת בְּרַכְתּוֹ וְיִשׁוּעָתוֹ לְרַדַּת לְאַרְץ.

אֲדָּ לֹא כְּךָ הַדְּבָר בְּבְרַפְת הַכְּהֻנִּים. שְׁכֵן, בְּבְרַפְת הַכְּהֻנִּים הַקַּב"ה מִשְׁמִיד וְ"קוֹרַע" אֶת אוֹתָם הַמְּקַטְרָגִים הַרְעִים, הַמוֹנְעִים אֶת יְשׁוּעַת הָאָדָם, וְעַל-יְדֵי כְּךָ יְכוּלָה יְשׁוּעָתוֹ שֶׁל הָאָדָם לְחוּל עֲלָיו לֹלָא מְנִיעוֹת אוֹ מְכַשׁוּל.

וְלָכֵן צָרִיךְ לְדַעַת, שְׂאוֹתָם הַרְעִים שֶׁל בְּרַפְת הַכְּהֻנִּים הֵם רְגָעִים נְעֻלִים וְנִשְׁגָּבִים מְאֹד, וְצָרִיךְ (וְגַם חָיֵב) כָּל אָדָם לְנַצֵּל רְגָעִים אֵלּוֹ הַיִּטֵּב, שֶׁהָרִי זֶה לְטוֹבָתוֹ.

וְזֶה שְׂאוֹמֵר הַפְתּוּב "וְשְׁמוֹ אֶת שְׁמֵי", אֵיזָה שָׁם? אֲלָא שָׁם "אֲדַנִּי", שְׁעוּלָה לְגִמְטְרִיָּה 65, וְשָׁם זֶה צָרִיךְ לְחוּל עַל "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", שֶׁהֵם בְּגִמְטְרִיָּה 603, וְאִם נוֹסִיף אֶת "אֲנִי", שְׁעוּלָה לְגִמְטְרִיָּה שֶׁל 61 - נִקְבֵּל בִּיחוד 729 (61+603+65), בְּדִיוֹק כְּמִנֵּין "קָרַע שְׁטָן" (=729).

וּמִסִּים הַפְתּוּב, שְׁעַל-יְדֵי כְּךָ "אֲבָרְכֶם" - הַבְּרָכוֹת יְחוּלוּ עַל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי, שֶׁהָרִי "קָרַעַתִּי" אֶת הַשְׁטָן מֵעֲלֵיהֶם, וְעַתָּה אִין שְׁטָן וְאִין פְּגָע רַע הַמְּקַטְרָג עַל בְּרַפְתָּם שֶׁל הַכְּהֻנִּים, הַמְּבָרְכִים בְּאַהֲבָה אֶת בְּנֵי, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

"וְשְׁמוֹ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵנִי אֲבָרְכֶם"

מֵאֵז עֲלוֹתוֹ אֶרְצָה נֶהַג הַגָּאוֹן ר' יִצְחָק סוּלוּבְיָצִיק (הַרְבֵּי מַבְרִיסק) לְקַיֵּם בְּבִיתוֹ מִנֵּין קְבוּעַ. בְּקָר אֲחַד, בְּמִהְלָךְ חֲזַרַת הַשְּׁלִיחַ צִיבוּר בְּתַפִּילַת שְׁחִרִית, הַתְּבַרֵּר שְׂבִין הַמַּתְפַּלְלִים אִין כְּהֵן לְבְּרַפְת הַכְּהֻנִּים. מִיָּד עֲצַר הָרַב אֶת שְׁלִיחַ הַצִּיבוּר בְּאַמְצָע הַתַּפִּילָה, וּבִקֵּשׁ מֵאֲחַד מִלְּדִיו שְׁיִלְךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת הַסְּמוּךְ, כְּדִי לְבַקֵּשׁ כְּהֵן שְׂיָבוֹא לְבָרַךְ אֶת הַמַּתְפַּלְלִים בְּבְרַפְת הַכְּהֻנִּים. לְאַחַר שֶׁעֲבָרָה חֲצִי שְׁעָה וְהָבִין טָרַם שָׁב עִם הַכְּהֵן הַמִּיּוֹחַל, לְחַשׁ אֲחַד הַמַּתְפַּלְלִים לְחֻבְרוֹ, שְׁלַעֲנִיּוֹת דַּעַתוֹ מְדוּבָר כָּאֵן בְּטוֹרַח צִיבוּר גְּדוּל, וְכִי אִין הוּא מְבִין אֶת הַהֲשִׁתְדָּלוֹת הַמוֹגְזָמֹת לְמַצִּיאַת כְּהֵן. הָרַב, בְּשׁוּמְעוֹ זֹאת, הִסְתּוּבֵב לְקָהֵל, וְאָמַר: "כֹּלָם מְבִינִים אָדָם הַנוֹסֵעַ לְמִרְחָקִים כְּדִי לְהִתְבָּרַךְ מִפִּיּוֹ שֶׁל גְּדוּל הַדּוֹר אוֹ רַב גְּדוּל. בְּרוּר לְכֹלָם שְׂבַשְׂבִּיל בְּרָכָה כְּזוֹ שׁוּה לְנִסּוּעַ נְסִיעָה מְמוּשָׁקַת, וְגַם לְהַמְתִּין בְּתוֹר..."

וְהֵנָּה, הַתּוֹרָה הַקָּדוּשָׁה מַעֲיָדָה בְּפִירוּשׁ, שֶׁבְּבְרַפְת הַכְּהֻנִּים הַקַּב"ה בְּכָבוֹדוֹ וּבְעֲצָמוֹ מְבָרַךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, כְּפִי שְׂכַתּוּב: "וְשְׁמוֹ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵנִי אֲבָרְכֶם". וְלָכֵן שׁוֹאֵל אֲנִי, הֲאִם בְּשִׂבִּיל בְּרָכָה שֶׁהִיא מִפִּי הַקַּב"ה בְּכָבוֹדוֹ וּבְעֲצָמוֹ לֹא שׁוּה לְהַמְתִּין "בְּתוֹר" חֲצִי שְׁעָה, וְאִף שְׁעָה...".

שְׂבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁבוּעוֹת "אֵל שְׂדֵי יִתְּן לָכֶם רְחִמִים" רֵאשִׁי תִּיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" 🕯️ כְּנִיסַת הַחָג: 19:13

עֲרַשׁ"ק ה' סיון תשע"ד (3.6.14) יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:28 ר"ת 21:14

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי בְּשַׁלְשִׁים" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיֵּשֶׁב ה' מֶלֶךְ לְעוֹלָם" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

חז"ל הקדושים מגלים לנו שבשעת מתן תורה, ירד הקב"ה על הר סיני עם כסא כבודו. וכפי שפרש רש"י, בשם המכילתא: "יכול ירד (ה' יתברך) עליו (=על ההר) ממש? (והרי כתוב)... 'מן השמים דברתי עמכם' (כ, יט). (אלא), מלמד שהרבין (הקב"ה) שמים (ה) עליונים והתחתונים, והציען על גבי ההר כמצע על המטה, וירד כסא הכבוד עליהם". הרי לנו דברים ברורים, שבשעת מתן תורה ירד הקב"ה עם כסא הכבוד על הר סיני. וצריך להבין ענין זה. מדוע ירד הקב"ה על הר סיני עם כסא כבודו?

ונראה לבאר ענין זה על-פי סוד גדול שכתב בעל התניא ב"שער היחוד והאמונה" (פרק ז'): "הנה הוא ידוע לכל, כי תכלית בריאת העולם, היא בשביל התגלות מלכותו יתברך, דאין מלך בלא עם".

כלומר אומר בעל התניא, שתכלית הבריאה היא שהקב"ה יקרא "מלך". והיות ואין מלך בלא עם, לכן ברא הקב"ה את האדם, כדי שהאדם ימליך את הקב"ה עליו. ולכן, כאשר מקבלים ישראל עליהם את על מלכותו יתברך, נעשה הקב"ה כבכול מלך בפועל על כל העולם כלו.

וכן כתב בענין זה רבנו בחיי (וישב לח, ל'): "אנו אומרים בראש השנה, שבו נברא העולם, 'המלך הקדוש' ו'המלך המשפט', לפי שהיום הוא תחילת מעשיו (=יום בריאת העולם), ש(הרי) אין מלך בלא עם".

בפרקי דרבי אליעזר מבואר, שהתורה היא שיעצה להקב"ה לברוא את העולם כדי שיקרא מלך. וכפי שמובא שם: "עד שלא נברא העולם, היה הקב"ה וישמו הגדול בלבד (ביקום). ועלה במחשבה לברוא את העולם... מיד נתיעץ הקב"ה בתורה, ששמה 'תושיה', לברוא את העולם. השיבה לו (התורה) ואמרה: רבון העולמים, אם אין צבא ואין מחנה (בודאי ש) אין מלך. (וכי) על מה הוא מולך? ואם אין מקלסין (=אומרים דברי שבת) למלך, איזה (=איפה) הוא כבודו?"

שמע אדון עולם (את מה שאמרה התורה), וערב לו. אמרה התורה: בי נתיעץ הקב"ה לברוא את העולם, שנאמר (משלי ח, יד) 'לי עצה ותושיה'... מכאן אמרו חכמים: כל מלכות שאין לה יועצים – אין מלכותה מלכות".

וצריך להבין ענין זה. שכן, מדוע דוקא התורה הקדושה היא שנתנה עצה להקב"ה לברוא את העולם? ויש לומר, שעל-ידי שיקבלו ישראל את התורה, וישמרו על רמ"ח מצות "עשה" ושס"ה מצות "לא תעשה", הנה על-ידי כך הם ממליכים עליהם את הקב"ה בפועל, שהרי הם מקימים את מצותיו וגזירותיו. ולכן, כאשר קבלו עליהם ישראל את על מלכותו ברצון, הנה, על-ידי כך נשלמת תכלית הבריאה, להכתיר את הקב"ה בתואר "מלך" על עמו ישראל.

מעתה יומתק לנו להבין, מדוע ירד הקב"ה עם כסא כבודו על הר סיני. שכן, כאשר הקב"ה יושב על כסא כבודו/מלכותו, הרי זה בבחינת "מלך" כמו שכתוב (תהילים כט, י'): "וישב ה' מלך לעולם". ומאחר והקב"ה מלך על ישראל ביום שקבלו את התורה (שאז קבלו הם את מצותיו וגזירותיו) – לכן ירד הקב"ה עם כסא כבודו על הר סיני, לרמוז כי לאחר שקבלו ישראל את התורה בארץ, מעתה יכול הקב"ה לשבת על כסא כבודו לא רק בשמים, אלא גם בארץ. שהרי, על-ידי שקבלו בניו את התורה, עתה הוא בבחינת מלך על כל העולם. ומלך, בשעה שעמו שממליכים אותו, יושב על כסא כבודו/מלכותו.

(ענין זה מאיר לנו להבין, שכאשר עלה משה לשמים, כדי לקבל את התורה, בקשו המלאכים לשרוף את משה. שכן, כידוע, המלאכים רצו את התורה לעצמם. ועל-כך אמר הקב"ה למשה: "אחז בכסא הכבוד, והחזר להם תשובה". וצריך להבין, מדוע צריך משה לאחז בכסא הכבוד כדי להשיב למלאכים תשובה?)

אלא, יש לומר, שהקב"ה רמוז למשה שישב למלאכים תשובה ניצחת, שעל-ידי שישאלו את התורה בארץ תושלם תכלית הבריאה, שהקב"ה הוא לא רק מלך בשמים על המלאכים, אלא גם על הארץ. ומלך,

בשעה שעמו ממליכים אותו, יושב על כסא כבודו/מלכותו. ולכן כדי לרמוז לו ענין זה אמר לו לאחוז בכסא הכבוד).

ועתה, בא וראה שענין זה מתאים להפליא עם מה שגלה רבנו בחיי, בפרשת "כי תשא" (לא, יח), ששני לוחות הברית נחצבו מכסא הכבוד של הקב"ה. וכפי דבריו הקדושים של רבנו בחיי: "וידוע כי הלוחות היו של סנפירינון, ולקחו מכסא הכבוד. וכן מצינו בכסא הכבוד כמראה אבן ספיר, דמות כסא. ו(מ)מלת 'לוחות' ב-א"ת ב"ש (מתקבלת המלה) 'כסא', ולכך שכונה שורה עליהם, כמו על כסא. ומפני שהלוחות נלקחו מכסא הכבוד, נקראת התורה 'כבוד', שנאמר (משלי ג): 'כבוד חכמים ינחלו'. וכן הנפש (=הנשמה) השכלית - שורשה בכסא הכבוד, ונקראת 'כבוד', שנאמר (תהילים ל): 'למען יזמרך כבוד'. ונפשו של אדם המתעסק בתורה זוכה לשוב לשורשה, שנאמר (שם יט): 'תורת ה' תמימה משיבת נפש'."

נמצאנו למדים מדברי רבנו בחיי, שהלוחות, שורשם מכסא הכבוד, שמשם נחצבו. וכן, גם נשמות ישראל, שורשן מכסא הכבוד, שגם הן משם נחצבו. ולכן, על-ידי שאיש ישראל עוסק בתורה, הוא זוכה לעורר ולזכור את נשמתו, שגם היא כאמור מכסא הכבוד. ומעתה יאיר לנו להבין טעם נוסף, מדוע ירד הקב"ה עם כסא כבודו. שכן, במתן תורה נתן הקב"ה לישראל את הלוחות הברית, וכאמור לוחות אלו חצובים מכסא הכבוד. לכן ירד הוא יתברך עם כסא כבודו, כדי לחצוב לישראל בניו את הלוחות מכסא כבודו.

"להגיד כי ישר יהיה צורי ולא עולתה בו"

מובא בספרים הקדושים, שכאשר איש ישראל שלם בעבודת ה', נחקק במצחו שם הוי"ה ביושר, דהינו "יהוה", שזהו כידוע שם המורה על מידת הרחמים. אבל, כאשר אין איש ישראל עובד את ה' בשלימות, ויש בו עבירות, לא עלינו, אזי מתהפך שם הוי"ה שלא כסדר (הוהי), ומורה על מידת הדין, לא עלינו.

ועל-כך אמר דוד המלך, עליו השלום: "להגיד כי ישר יהיה צורי ולא עולתה בו". דהינו, מתי להגיד כי "ישר ה'" - שם ה' הוא ביישר (=יהוה)? כאשר "צורי ולא עולתה בו" - כאשר האדם שלם עם "צורי" - עם צור העולמים - ואין "עולתה בו" - אין בו שום עולה ועבירה...

הסיפור לכבוד הצדיק הרה"ק רבי שלמה גולדמן מזוהעיל זצ"ל, שיום פטירתו חל ב-כו' איר, זכותו תגן עלינו.

בספר "צדיק יסוד העולם" מסופר על מעשה המופלא של הצדיק רבי שלמה גולדמן מזוהעיל זצ"ל. וכך מספר בעל המעשה, הישיש ר' אברהם חיים: "בצעירותי עבדתי תחת השלטון המנדטורי, בבתי המלאכה של רכבת ישראל שבחיפה. הייתי כמעט יהודי אחד בין אלפי עובדים ערבים. כשפרצו פעולות האיבה בשנת תרצ"ו, מצאתי את עצמי מוקף בים של שנאה, ומכל עבר שמעתי איומים בגלוי: "נשחט אותך כמו כלב". הייתי בסכנת חיים וחששתי לגרוע מכל.

כאשר פניתי לאחד מראשי העובדים (שהיה ערבי) להתערב לטובתי, תגובתו המחישה לי את הסכנה הגדולה שבה הייתי שרוי, הוא אמר לי כך: "סך הכל אמרו לך שישחטו אותך כמו כלב. לא אמרו לך, שישחטו אותך כמו חזיר, אז מה רע בכך?". כך אמר לי אותו רשע, בחינד שטני. פניתי למנהל הראשי, שהיה אנגלי, והוא הציע לי להיעדר מידי פעם מהעבודה, ולהוציא תעודות מחלה, עד יעבור זעם. אך זה לא פתר את הבעיה. שכן, כל יום ראיתי את המות לנגד עיני, מאותם ערבים צמאי-דם. יום אחד קמתי ועליתי לאחד הרבנים הגדולים של ירושלים, והוא יעץ לי לעשות מה שעשו אבותינו, יעקב אבינו ומשה רבנו, שברחו בלית ברירה, מפחד רודפיהם. "אין לך ברירה, עזב את העבודה, זה פיקוח נפש", אמר לי.

יצאתי ממנו אובד עצות וממרר בבכי. לא ידעתי מה אעשה, אם אעזוב את העבודה, איך אפרנס את משפחתי? הרבנית, אשת הרב, שראתה אותי ממרר בבכי, אמרה לי: "לא רחוק מכאן מתגורר הצדיק רבי שלמה גולדמן מזוהעיל, היפנס אליו". ואכן הלכתי לביתו של הצדיק. אך כשהגעתי, אשתו אמרה לי שהוא בפתל המערבי. רצתי לשם דרך השוק. שם ראיתי את הצדיק הרה"ק רבי שלמה גולדמן צמוד לפתל ומתפלל. שטחתי בפניו את סיפורי, אך נראה לי שאין הוא שם לב לדברי. כאשר סיים את תפילתו, הלך הצדיק לביתו, ואני אחריו, מדבר ומתחנן, אך הוא שותק. אחזתי בגדיו, והתחלתי לבכות: "רבי הושיעה, אני בצרה!... הושיע לי!". לפתע נפנה אלי הרב, הרים את ראשו, ואמר לי: "מה לך לפחד?! מי שיגע בד' יהיה לו סוף שחור... אין לך מה לפחד."

מיד הרגשתי אדם אחר, תמורה התחוללה בי, הרגשתי שנפל דבר. למחרת התיצבתי לעבודתי. אולם, כאשר הגעתי לשער בעבודה קרב אלי ערבי בשם מחמוד, והנחית מהלומת אגרוף בפני. בראותי את הסכנה שבה אני נמצא, התפללתי, "ריבונו של עולם, הושיע בזכות הצדיק". פתאום, אותו ערבי שהכה אותי חזר על עקבותיו, ובלא הגזמה הוא הספיק לעוד ארבעה צעדים... ונפל על עורפו ונשאר שוכב. מיד הזעיקו אמבולנס והחישו אותו לבית החולים. לא ארכה השעה, ובבתי המלאכה פשטה השמועה, שאותו מחמוד מת משטף דם במח... מאז ועד ליום פרישתי לפנסיה, אף איש לא העיז לגעת או לנקוף אצבע לנגדי...". (הצדיק הנסתר רבי יוסף וולטד זצ"ל ספר, כי בשעה שלנה את הצדיק רבי שלמה גולדמן מזוהעיל לבית עולמו, ראה עמוד אש יורד מן השמים עד למיטה, בשעה שנשאה למקום הקבורה... זכותו תגן עלינו, אמן. חג שבועות שמח לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁבוּעוֹת "אֵל שְׂדֵי יִתְּן לָכֶם רְחִימִים" רְאִשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" ❗❗❗ כְּנִיסַת הַחֹג: 19:13

עֲרַשׁ"ק ה' סיון תשע"ד (3.6.14) יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:28 ר"ת 21:14

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי בְשָׁלְשִׁים" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"רַבֵּי פִינְחָס, בְּשֵׁם רַבֵּי רְאוּבֵן אוֹמֵר: עֲתִיד הַקֶּב"ה לְהֵבִיא סִינֵי וְתַבּוּר וּפְרָמֵל, וְלִבְנוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ עַל גְּבִיּהוֹן" (מדרש ילקוט שמעוני ישעיהו רמז שצא)

עַל מַעֲמַד הָרַר סִינֵי אוֹמֵר מְדַרְשׁ יִלְקוּט רְאוּבֵנִי דְבַר פְּלֹא (יתרו אות נ'): "בְּשַׁעַת קַבְּלַת (ה)תּוֹרָה נִעְקָר הָרַר הַמּוֹרִיָּה, וּבָא לְמַדְבָּר, כְּדֵי שְׁתַּנְּתֵן הַתּוֹרָה עַל מְקוֹם מְעוּלָה זֶה."

אִם כֵּן, הָרַי זֶה פְּלֹא עֲצוּם. שְׁכֹן, אִם עַד עֵתָה חֲשַׁבְנוּ שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה עַל הָרַר סִינֵי, הָרַי שְׁמַעְתָּה בָּא הַמְדַרְשׁ וּמְלַמְדֵנוּ, כִּי הָרַר הַמּוֹרִיָּה, שְׁעָלֵיו נִבְנְהָ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, נִעְקָר מֵאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל וּבָא לְמַדְבָּר, לְחַנוּת עַל הָרַר סִינֵי – כְּדֵי שֶׁהַתּוֹרָה תִּנְתֵּן לֹא רַק עַל הָרַר סִינֵי, אֲלָא גַם עַל הָרַר הַמּוֹרִיָּה.

וְרֵאוּי לָנוּ לְהַתְּבוּנָה, מְדוּעַ עָשָׂה ה' נִסְ פְּלֹא כְּזֶה בְּעֵת מִתֵּן תּוֹרָה – לְחַבֵּר יַחַדְיוֹ אֶת שְׁנֵי הַהָרִים – הָרַר הַמּוֹרִיָּה וְהָרַר סִינֵי – כְּדֵי לְתַת עֲלֵיהֶם אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

נִרְאָה לְבָאָר עֲנִין זֶה עַל-פִּי הַיְדוּעַ, שֶׁהַטַּעַם לְכַךְ שֶׁבָחַר הַקֶּב"ה לְתַת אֶת הַתּוֹרָה עַל הָרַר סִינֵי הוּא כְּדֵי לְלַמְדֵנוּ אֶת מִידַת הַעֲנָוָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב בְּגִמְרָא (סוטה ה'): "אֹמֵר רַב יוֹסֵף: לְעוֹלָם (=תְּמִיד) יִלְמַד אָדָם מִדַּעַת קוֹנוֹ. שֶׁהָרַי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַנִּיחַ כָּל הָרִים וּגְבָעוֹת, וְהַשְּׁרָה שְׁכִינְתוֹ עַל הָרַר סִינֵי (הַנְּמוּךְ מִכָּל הַהָרִים)".

וּפְרַשׁ רַש"י: "לְעוֹלָם יִלְמַד אָדָם מִדַּעַת קוֹנוֹ – לְאַהוּב אֶת הַנְּמִיכוֹת (=הַעֲנָוָה)", וְהוֹסִיף שֵׁם רַש"י, וְאָמַר: וְמִי הֵם "כָּל הָרִים וּגְבָעוֹת" שֶׁ"הַנִּיחַ" (=דָּחָה) הַקֶּב"ה מִפְּנֵי הָרַר סִינֵי? אֵלּוּ "תַּבּוּר וּפְרָמֵל, שְׁבָאוּ שֵׁם (לְמַדְבָּר, כְּדֵי שְׁתִּינְתֵּן עֲלֵיהֶם הַתּוֹרָה), כְּדַכְתִּיב (תהילים סח, יז): 'לְמָה תִרְצָדוֹן הָרִים גְּבֻנִים'".

הַמְקוֹר לְכַךְ שֶׁהָרַר תַּבּוּר וְהָרַר הַפְּרָמֵל בָּאוּ לְמַדְבָּר, כְּדֵי שְׁתִּינְתֵּן הַקֶּב"ה עֲלֵיהֶם אֶת הַתּוֹרָה, הוּא בְּגִמְרָא וּבַמְדַרְשׁ, כְּפִי שְׁכַתוּב (מגילה כט'): "דְּרַשׁ בַּר קַפְרָא: מֵאֵי דְכְתִיב (תהילים סח): 'לְמָה תִרְצָדוֹן הָרִים גְּבֻנִים'?" יִצְתָה בַת-קוֹל וְאָמְרָה לָהֶם (=לְהָרִים): לְמָה תִרְצוּ דִין (=תִרְצָדוֹן) עִם סִינֵי? כְּלַכֶּם (=תַּבּוּר וּפְרָמֵל) בְּעֲלֵי מוֹמִין אַתֶּם אֲצֵל (=לְעוֹמֵת) סִינֵי! (שְׁהָרִי), כְּתִיב הֵכָא (=כֵּאן) "גְּבֻנִים", וְכְתִיב הֵתָם (=וְכַתוּב בַּתּוֹרָה וַיִּקְרָא כֹּה) "אוֹ גִבּוֹן אוֹ דֶק" (=מִין מוֹם). אֹמֵר רַב אֲשִׁי: שְׁמַע מִינֵהּ, הָאֵי מָאֵן דִּיחִיר (=מִכֵּאֵן אָנוּ לְמַדִּים, שְׁהַמְתַּגָּאָה) – בְּעַל מוֹם הוּא."

וְכֵן מְצִינּוּ בַּמְדַרְשׁ, עַל הַפְּתוּב בַּמְשָׁלִי (כט, כג): "גִּבּוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילְנוּ, וְשִׁפְלֵ רוּחַ יִתְמָךְ כְּבוֹד". וְדַרְשׁוּ חו"ל (במדבר רבה יג, ג): "גִּבּוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילְנוּ" – זֶה תַּבּוּר וּפְרָמֵל שְׁבָאוּ מִסוּף הָעוֹלָם, (ו)מְתַגָּאִים לוֹמְרֵי שְׁאָנוּ גְבוּהִים, וְעָלִינוּ הַקֶּב"ה נוֹתֵן אֶת הַתּוֹרָה. וְשִׁפְלֵ רוּחַ יִתְמָךְ כְּבוֹד', זֶה סִינֵי, שֶׁהַשְּׁפִיל אֶת עֲצָמוֹ לוֹמֵר שְׁאֲנִי נְמוּךְ, וְעַל-יָדֵי כֵךְ תִּמְךְ הַקֶּב"ה כְּבוֹדוֹ עָלָיו, וְנִתְּנָה עָלָיו הַתּוֹרָה, וְזָכָה לְכָל הַכְּבוֹד הַזֶּה, כְּמָה דְתִימָא (=שְׁלַמְדָנוּ) 'וַיִּרַד ה' עַל הָרַר סִינֵי'".

(אוֹמְרִים חו"ל, שֶׁהָרַר תַּבּוּר וְהָרַר הַפְּרָמֵל לֹא הָיָה מְקוֹמָם בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְרַק בְּמִתֵּן תּוֹרָה נִקְבַּע מִשְׁכַּנָּם בְּאַרְצֵי, כְּמוֹ שְׁמוּבָא בַּמְדַרְשׁ (בראשית רבה צט, א): "תַּבּוּר בָּא מִבֵּית אֱלִים, וּפְרָמֵל (בָּא) מֵאַסְפְּמִיא (=סְפָרַד)". וְכַפִּי שְׁמִבְאָר גַּם רַבְּנּוּ בַחֲזִי (שמות יט, כד): "אֹמֵר הַנְּבִיא: 'כִּי כְּתַבּוּר בְּהָרִים וּכְכַרְמֵל בֵּינֵי יְבוּא', וְדַרְשׁוּ רז"ל, שֶׁבְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה נִקְבְּעוּ (ה)הָרִים הַלְלוּ בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְעֵבֶר (ה)כְּרַמֵּל אֶת הַיָּם".

וְהֵנָּה, הַטַּעַם שֶׁבְּמִתֵּן תּוֹרָה עַל הָרַר סִינֵי, בָּחַר הַקֶּב"ה מִכָּל הַמִּידוֹת הַטּוֹבוֹת דּוֹקָא בְּמִידַת הַעֲנָוָה, הוּא כְּדֵי לְלַמְדֵנוּ, שְׁאִין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת אֲלָא בְּמִי שְׁדַעְתוֹ שְׁפִלָּה, כְּמִבּוּאָר בְּגִמְרָא (תענית ז'): "לְמָה נִמְשְׁלוּ דְבָרֵי תּוֹרָה לְמִים? דְּכְתִיב: 'הוּי כָּל צְמָא לְכוּ לְמִים' – (כְּדֵי) לוֹמֵר לָךְ: מָה מִים, מְנִיחִין מְקוֹם גְבוּהָ וְהוֹלְכִין לְמְקוֹם נְמוּךְ – אִף דְּבָרֵי תּוֹרָה אִין (=אִינֵם) מִתְקַיֶּמִין – אֲלָא בְּמִי שְׁדַעְתוֹ שְׁפִלָּה (=עֲנּוּ, צְנוּעַ)...".

וְאָמְרוּ עוֹד חו"ל (פסחים טו): "כָּל הַמְתִּיחֵר (=מְתַגָּאָה) – אִם חָכֵם הוּא, חוֹכְמָתוֹ מִסְתַּלְקַת מִמֶּנּוּ". לְכֵן, בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה בָּחַר הַקֶּב"ה לְתַת לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה עַל הָרַר סִינֵי, כְּדֵי לְלַמְדֵנוּ כִּי רַק עַל-יָדֵי מִידַת הַעֲנָוָה, הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת בְּיַדֵּנוּ, בְּבַחֲיַנַּת מִים שִׁיּוּרְדִים לְמְקוֹם נְמוּךְ. אֲבָל, אִם אִין לְאָדָם מִידַת הַעֲנָוָה, וְהוּא מְתַגָּאָה –

מיד התורה מסתלקת ממנו.

והנה, לאחר שנתבאר עד הנה, בדברים ברורים ומאירים מדברי חז"ל, שהקב"ה דחה את ההרים תבור ופרמל, שבאו מקצה העולם כדי שיתן הקב"ה עליהם את התורה, בגלל **גאוותם** – הנה יש לתמוה הפלא ופלא על מה שמצינו במדרש, שלעתיד לבוא יבנה הקב"ה את בית המקדש השלישי על ההרים סיני, תבור ופרמל. והמקור לכך הוא מדברי הנביא ישעיה (ב', ב'): "והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים". ודרשו במדרש (ילקוט שמעוני שם רמז שצא): "רבי פינחס, בשם רבי ראובן אומר: עתיד הקב"ה להביא סיני ותבור ופרמל, ולבנות בית המקדש על גביהן. מה הטעם (=מאיפה אנו לומדים זאת?) – 'והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים'".

וכן כתוב דבר דומה בפסיקתא דרב כהנא (פסקא כא' אות ד'): "רבי פינחס, בשם רבי ראובן אומר: עתיד הקב"ה להביא סיני ותבור ופרמל, ולבנות בית המקדש על ראשיהן. ומה טעמא? 'והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים'".

והרי הדבר נוגד מה שלמדנו עד כה – שהקב"ה סרב לתת את התורה על ההרים תבור ופרמל מחמת **גאוותם**. אם כן, איך לעתיד לבוא יבנה בית המקדש על גבי הרים שהם **רמים וגאים**?

אלא, אומרים חכמי ישראל, מזה אפשר ללמוד יסוד גדול בעבודת ה': הן אמת שבתחילה נדחו ההרים תבור ופרמל במתן תורה, מחמת **גאוותם**. ואולם, מפיון שטרחו הרים אלו, ובאו מקצה העולם כדי שיתן הקב"ה עליהם את התורה – נתקנים בהם הכתוב בגמרא (קידושין מ'): "מחשבה טובה – (הקב"ה) מצרפה למעשה". על-פן שלם להם הקב"ה את שכרם, כאילו נתנה עליהם התורה בפועל, וזכו להיקבע בארץ ישראל, ולעתיד לבוא יבנה בית המקדש השלישי עליהם, במהרה בימינו אמן. (אשריכם אנשי חיפה).

"עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרת מצותי חקותי ותורתי"

למדנו מדברי חז"ל, כי יש קשר נפלא בין **עשרת הנסיונות** שהתנסה בהם אברהם אבינו לבין **עשרת הדברות** שנתנו לישראל בהר סיני. וזאת, כמו שכתב "בעל הטורים" (בראשית כו, ה'): **"עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרת מצותי חקותי ותורתי"**. (צריך לדעת ש) יש בפסוק (זה) יי(=10) תיבות(=מלים), כנגד יי(=10) הדברות שבהן (יש) **עקיב(=172)** תיבות, וכנגדם נתנסה (אברהם) יי(=10) נסיונות, וקיים עולם שנברא ב-יי(=10) מאמרות".

ומקור לענין זה, שעשרת הנסיונות שהתנסה אברהם הם כנגד עשרת הדברות הוא מהזקק הקדוש ("ואתחנן רסג'): "כל אינון נסיוני דאתנסא אברהם, וקאים בכלהו, לקבל עשר אמירן" (=כל אלו עשרת הנסיונות שנתנסה בהם אברהם, ועמד בכלם, הם כנגד עשרת הדברות).

נמצא, שלאחר שעמד אברהם אבינו בעשרה נסיונות, שהאחרון שבהם היה נסיון **העקיבה על הר המוריה**, הנה כבר היו הוא ובניו ראויים לקבל את עשרת הדברות, שהם שרש כל **התורה** כלה. יומתק לבאר על-פי זה מה שאמרו חז"ל בפסיקתא רבתי, על הדברה הראשונה מעשרת הדברות (פרק כא), **"אנכי ה' אלהיך"** – שבמלה **"אנכי"** רמזו שמו של אברהם אבינו. וזאת, כפי שכתוב שם: **"אנכי זה אברהם – א' זה אברהם אבינו, אחד היה אברהם. נ' (של 'אנכי', בגמטריה) חמישים, (רומז לכך) שבו חמישים הפיר אברהם את בוראו... כ' (של 'אנכי', בגמטריה) עשרים, שחנף(=חנף) את המילה (לאחר) עשרים דור. י' (של 'אנכי', בגמטריה) עשר, אלו עשר (ה)נסיונות שנתנסה אברהם, ועמד בכלם.**

"ונשמרתם מאד לנפשתיכם..."

הצדיק רבי יצחק מאיר מגור, בעל "חידושי הרי"ם", נכנס פעם לבית מדרשו, סמוך לעלית השחר, ומצא שם את אחד מחסידיו המובהקים, כשהוא יושב ומעין בספר. התבונן הרבי בפני החסיד, השוקד על תלמודו, והפיר מיד שהלה הדיר שנה מעיניו כל אותו הלילה. הרבין עצמו הצדיק לעבר התלמיד, ולחש על אזנו: "מה ראית להתנזר הלילה משנה? הלא התורה צוהתה עלינו ונשמרתם מאד לנפשתיכם, וחלילה לנו לגלות שקדנות יתירה על חשבון בריאות הגוף, שהיא היסוד לבריאות הנפש!"

"לא מחמת שקדנות יתירה נשארתי כל שעות הלילה בבית המדרש" – קרא החסיד בתמימות לעבר הרב – "אלא, מצוי כאן אדם, הישן על-גבי הספסל, ושולי גלימתי נתקפלו תחת לראשו. חששתי אפוא למשוך את גלימתי מתחתיו, שמא אעיר אותו משנתו, ומשום כך נשארתי יושב על מקומי במשך כל הלילה..."

חג שבועות שמח לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!